НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет ветеринарної медицини

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної наукової конференції

«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я-2026»

24-25 вересня 2026 р.

м. Київ

«Єдине здоров’я – 2026»: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 24-25 вересня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 275 с.

ISBN 978-617-8928-88-9

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: фундаментальні питання ветеринарної медицини; актуальні питання незаразної патології тварин; актуальні питання заразної патології тварин; студентська наука.

Розраховано на науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, хімічних лабораторій, науковців, спеціалістів установ та компаній ветеринарного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов’язкове. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Відповідальний за випуск: В.А. Томчук

© НУБіП України, 2026

арахісу, люпину, волоського горіха, фундука та фісташок у досліджуваних пробах.

Висновки. За результатами досліджень, проведених методом ПЛР-РЧ протягом 2022–2025 рр., щодо присутності ДНК алергенів в харчових продуктах, ідентифікували ДНК сої – 42,4 %, глютену – 29,4 %, гірчиці – 15,3 %, селери – 11,8 % та кунжуту – 1,2 %.

УДК 636.09.034:614:504

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН В УКРАЇНІ

Пантелеєнко О.В., д-р філософії (PhD)
Мазур Т.Г., канд. вет. наук, доцент
Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна

Забезпечення благополуччя тварин є однією з умов європейської інтеграції України та виконання зобов’язань, узятих у межах Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Верховною Радою України 16 вересня 2014 року. Саме цією Угодою передбачено поетапне наближення національного законодавства до правового сегменту ЄС у сферах безпечності харчових продуктів, ветеринарної медицини та благополуччя тварин із визначенням граничного строку виконання відповідних зобов’язань.

У березні 2026 року набрав чинності Закон України «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» від 04.02.2021 р. № 1206-IX, який замінив застарілий Закон України «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 р. № 2498-XII. Відповідні зміни до законодавства внесено Законом України від 16.12.2025 р. № 4718-IX щодо приведення регулювання у сферах ветеринарної медицини, благополуччя тварин і кормів у відповідність з актами права ЄС. Питання утримання домашніх, диких, зоопаркових і лабораторних тварин додатково регулює Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 р. № 3447-IV, тоді як благополуччя сільськогосподарських тварин повністю унормовано Законом України № 1206-IX.

Благополуччя тварин визначено як фізичний і ментальний стан тварин, пов’язаний з умовами їхнього життя і смерті, що ґрунтується на забезпеченні свободи від голоду і спраги, дискомфорту, болю, травм і хвороб, страху та страждань, а також можливості виявляти нормальну поведінку. Спеціальне законодавство представлене підзаконними актами за трьома напрямами: утримання – наказ Мінекономрозвитку від 08.02.2021 р. № 224; умертвіння – наказ Мінагрополітики від 29.08.2022 р. № 628; транспортування – постанова Кабінету Міністрів України від

16.11.2011 р. № 1402. Державний контроль здійснюється на підставі законів № 2042-VIII та № 877-IV.

За рівнем відповідності вимогам ЄС національне законодавство повністю узгоджено з директивами Ради 98/58/ЄС, 2007/43/ЄС, 1999/74/ЄС, 2008/119/ЄС, 2008/120/ЄС та Директивою Комісії 2002/4/ЄС. Частково узгодженими залишаються регламенти (ЄС) № 1/2005 (транспортування) та № 1099/2009 (умертвіння). Окремі акти ЄС на поточному етапі не імплементуються у національне законодавство й стануть обов'язковими безпосередньо після вступу України до ЄС.

Вимоги до утримання диференційовано за видами тварин і масштабом виробництва; вони поширюються насамперед на господарства, що утримують понад 500 бройлерів, 350 курей-несучок, 15 свиней або 10 телят. Спільними для всіх видів є достатня чисельність кваліфікованого персоналу, систематичний огляд тварин щонайменше раз на добу, забезпечення простору й свободи пересування, заборона каліцтва, а також обов'язок вести облік лікування, застосованих ветеринарних препаратів і смертності зі зберіганням даних не менше трьох років.

Ключовим елементом системи є обов'язкова підготовка персоналу, врегульована наказом Мінагрополітики від 11.10.2024 р. № 3933 (введений у дію з 01.01.2026 р.). Підготовку зобов'язаний пройти персонал, що утримує, транспортує та здійснює забій тварин, включно із супутніми операціями. Проходження підтверджується державним сертифікатом (строк дії – п'ять років), витягом з реєстру державних сертифікатів або тимчасовим допуском. Плата за видачу сертифіката становить 0,03 мінімальної заробітної плати (259,41 грн станом на 2026 рік). До 01.01.2027 р. передбачено можливість отримати сертифікат без проходження навчання за наявності досвіду поводження з тваринами тривалістю не менше 1-го року.

Впровадження стандартів благополуччя тварин є незворотним процесом, зумовленим стратегічним курсом України на членство в ЄС. На відміну від більшості переговорних сфер, для яких орієнтовним строком виконання визначено 2030 рік, аграрний напрям через чинність Угоди про асоціацію та відкритість європейського ринку не отримав відтермінування. Дотримання відповідних вимог є не лише гуманною практикою, а й стратегічною інвестицією в безпечне, ефективне та конкурентоспроможне виробництво і збереження доступу української продукції тваринного походження до ринків ЄС. Успішна реалізація реформи потребує узгоджених зусиль господарств, бізнесу, розробників політики та контролюючих органів.

Список використаних джерел:

1. Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин : Закон України від 04.02.2021 № 1206-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сферах ветеринарної медицини, благополуччя тварин і

кормів у відповідність з актами права ЄС : Закон України від 16.12.2025 № 4718-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4718-20

3. Про затвердження Вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання : наказ Мінекономрозвитку від 08.02.2021 № 224. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0206-21

4. Про затвердження деяких нормативно-правових актів щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин : наказ Мінагрополітики від 11.10.2024 № 3933. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-24.

ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ КАЛЬЦІЄВОГО ГОМЕОСТАЗУ В НЕТЕЛЕЙ ДЖЕРСЕЙСЬКОЇ ПОРОДИ ПІД ЧАС ПЕРЕХОДУ ВІД ПІЗНЬОЇ ТІЛЬНОСТІ ДО РАННЬОЇ ЛАКТАЦІЇ

Петришак С.Р., аспірантка
Науковий керівник - Слівінська Л.Г., д.вет.н., професор
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького

Перехід від пізньої тільності до лактації супроводжується суттєвою перебудовою механізмів підтримання мінерального гомеостазу в організмі молочних корів. Із початком секреції молозива та молока різко зростає потреба в кальції, концентрація якого в крові підтримується завдяки його мобілізації з кісткової тканини, посиленню кишкової абсорбції та ниркової реабсорбції.

Особливого значення дослідження цих процесів набуває у тварин джерсейської породи, які мають підвищену схильність до порушень кальцієвого обміну в період отелення та на початку лактації. Важливими є не лише зміни кальціємії, а й своєчасність мінерально-гормональної відповіді, спрямованої на підтримання кальцієвої рівноваги.

Окремий інтерес становлять нетелі, для яких перше отелення супроводжується переходом до нового функціонального стану – лактації. Дослідження показників кальцієвого обміну до і після отелення дає змогу оцінити адаптаційну перебудову механізмів його регуляції на початку першої лактації.

Мета дослідження – оцінити динаміку показників кальцієвого гомеостазу в нетелей джерсейської породи впродовж переходу від пізньої тільності до початку першої лактації.

Матеріал і методи. Дослідження проведено на 10 клінічно здорових нетелях джерсейської породи, яких спостерігали від пізньої тільності до початку першої лактації. Зразки крові відбирали в одних і тих самих тварин у чотири терміни: за 21 і 7 діб до очікуваного отелення, а також на 1-шу та 14-ту добу після нього. Концентрацію іонізованого кальцію (iCa) визначали методом прямої потенціометрії з використанням іон-селективного електрода. Вміст загального кальцію (tCa), неорганічного фосфору (P) і магнію (Mg) у сироватці крові досліджували фотометричним